

Mot.
1989/90
Kr283–291

Motion till riksdagen

1989/90:Kr283

av Bengt-Ola Rytting m.fl. (s)

Nyheter på teckenspråk i TV

Teckenspråket är barndomsdövas första språk alltså deras modersmål. Teckenspråket bygger på synen, är alltså visuellt.

Det media som passar bäst för döva är TV. Idag är TV som medium i stort sett stängt för döva. Endast ett fåtal program är tillgängliga, däribland Nyhetstecken – ett sammandrag av veckans händelser på teckenspråk. Detta program sänds en gång i veckan (20 minuter) på lördag förmiddag med uppehåll sommartid och över de stora helgerna.

Eftersom utbildningen för döva fram till 1980-talet ej skedde på dövas eget språk – teckenspråket – utan via den s.k. talmetoden (undervisning på talat språk och munavläsning), är det i dag många vuxna döva som har stora kunskapsbrister, framför allt när det gäller att läsa och skriva svenska. Därför är textade nyhetsprogram ej tillgängliga för en stor grupp barndomsdöva. Detsamma gäller nyhetsinformationen i dagspressen. Radion är ju ej heller ett medium för döva. Döva med teckenspråk som första språk är en språklig och kulturell minoritetsgrupp som har behov av och rätt till bl.a. dagliga nyheter på sitt eget språk och inte på ett språk som för en stor grupp måste betraktas som ett främmande språk.

I anslagsframställningen för 1989 redovisade Sveriges Radio AB en plan för den framtida handikappprogramverksamheten. Av denna framgår att någon ytterligare satsning utöver Nyhetstecken en gång per vecka ej planeras.

För att döva skall kunna delta i samhället och dess utveckling på samma villkor som hörande, för att kunna delta i aktuella debatter och frågor och för att själva kunna bilda sig en uppfattning, krävs att information och kunskaper ges till döva på dövas eget språk.

Dövas behov av och rätt till en god nyhetsinformation – en information som hörande får nära nog automatiskt – måste tillgodoses genom dagliga nyheter på teckenspråk och på en sändningstid som gör programmen tillgängliga för alla döva, dvs. på kvällstid. Resurser måste tillställas Sveriges Radio AB för detta ändamål.

Hemställan

Mot. 1989/90

Kr283

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motio-
nen anförts om dagliga nyheter på teckenspråk i TV.

Stockholm den 24 januari 1990

Bengt-Ola Rytting (s)

Ove Karlsson (s)

Iréne Vestlund (s)

Leo Persson (s)

Arne Mellqvist (s)